

ÜLESTÕUSMISAJA III PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Ap2 ,14.22b-28)

Lugemine Apostlite tegude raamatust:

Neil päevil, kui Püha Vaim valati välja apostlite peale, astus Peetrus üles koos üheteistkümnega. Ta tõstis oma häält ja ütles: "Juuda mehed, ja kõik Jeruusalemma elanikud! Olgu see teil teada ja pandagu tähele mu sõnu: Teie olete Jeesuse Naatsaretist hukka saatnud - mehe, kellest Jumal on andnud tunnistust vägevate tegude, imede ja tunnustähtede kaudu, mis teie seas sündisid, nagu te isegi teate. Tema, kes ta Jumala tahtmist ja otsust mööda ära anti, olete teie ülekohtuste inimeste kätega risti löönud ja hukanud. Aga Jumal on tema üles äratanud ja surmavaevast vabaks teinud, sest see oli võimatu, et surm oleks saanud teda enda võimuses hoida. Taavet ütleb ju tema kohta: Ma näen Issandat alati oma silme ees, ta seisab mu paremal pool, et ma ei kõiguks. Sellepärast rõõmustab mu meel ja mu ihu võib lootuses hingata, sest sina ei jäta mu hinge surmavalda ega lase oma vagal näha kõdunemist. Sa annad mulle teada tee, mis viib ellu, ja täidad mind rõõmuga oma palge ees." See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps16 ,5.8. 9-10. 2.11. R:1)

R: Kaitse mind, mu Jumal, sest sinu peale ma loodan.

Kaitse mind, mu Jumal, sest sinu peale ma loodan.

Ma ütlen sulle, sina oled mu Issand.

Sina, Issand, annad mulle mu pärisosa ja ulatad mulle mu karika, sinu kätes on kõik, mis mulle liisu järgi on langenud.

R:

Ma tahan kiita Issandat, kes annab mulle nõu, öösiti manitseb ta mind mu neerudes.

Issand on alati mu silme ees,

Tema seisab mu paremal pool ja ma ei vangu.

R:

Sellepärast rõõmustab mu süda ja hõiskab mu hing, ning mu ihu võib elada kartmata ohtu.

Sest sina ei jäta mu hinge surmavalda ega lase oma pühal näha kaduvust.

R:

Ma ütlesin Issandale: sina oled mu Issand, sina üksi oled mu õnn.

Sina annad mulle teada elurajad,

sinu palge ees on rõõmuküllus, hüved üha su paremal käel.

R:

(Teine lugemine 1Pe1 ,17-21)

Lugemine püha apostel Peetruse esimesest kirjast:

Kui te hüüate Isaks teda, kes ta mõistab kohut erapooletult - nii nagu igapäevane tegu väärt on - siis elage oma pagulaspõlves jumalakartlikku elu. Te ju teate, et teid pole lunastatud kaduva lunahinnaga, teie esiisadelt päritud eluviisist - ei hõbeda ega kullaga, vaid Kristuse verega. Tema on veatu ja laitmatu tall, kes oli selle ülesande jaoks ette määratud juba enne maailma loomist, kuid avalikuks sai see alles aegade lõpul teie pärast, kes te tema läbi olete Jumalale ustavad. Aga Jumal on Kristuse surnuist üles äratanud ja andnud talle osa oma kirkusest nii, et teie võiksite uskuda ja loota tema peale.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 24,32)

Halleluuja. Issand, seleta meile Pühakirja ja lase meie südameil põleda sinu sõna läbi. Halleluuja.

(Evangeelium Lk 24 ,13-25)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal olid kaks jüngrit teel Jeruusalemmast külla, mis oli kahe tunni tee kaugusel ja mille nimi oli Emmaus. Ja kui nad käisid, siis nad vaidlesid omavahel kõige selle üle, mis oli juhtunud. Aga sündis, et kui nad nõnda vestlesid ja arutasid, tuli Jeesus ise nende juurde ja käis teed ühes nendega. Kuid nende silmad peeti nii, et nad ei tundnud teda ära.

Jeesus küsis nende käest: "Mis asjad need on, mille üle te teed käies kõnelete?" Aga nemad jäid kurvalt seisma. Üks neist, nimega Kleopas, ütles talle: "Kas sina oled ainus, kes sa elad võõrana Jeruusalemmas ega tea, mis seal neil päevil on sündinud?" Ja tema küsis neilt: "Mis on siis seal juhtunud?" Ja nemad jutustasid talle: "Seda, mis sündis Jeesusega Naatsaretist, kes oli vägev prohvet nii teos kui sõnas Jumala ja kogu rahva ees. Kuidas meie ülempreestrid ja vanemad on tema andnud surma mõista ja risti löönud. Aga meie lootsime, et tema ongi see, kes lunastab Iisraeli rahva. Nüüd on juba kolmas päev pärast kõige selle sündimist. Ometi on mõned naised meie seast, kes koidu ajal hauakambri juures käisid, toonud meile jahmatamapaneva sõnumi. Kui nad Jeesuse ihu hauast ei leidnud, siis tulid nad tagasi ja ütlesid, et neile olevat ilmunud inglid ja tunnistanud, et tema elab. Mõned meie kaaslastest läksid seejärel samuti hauakambrisse ja leidsid kõik nõnda olevat, nagu naised olid öelnud, kuid teda ennast nad ei näinud."

Siis ütles tema nendele: "Oh teid mõistmatumaid, miks ometi olete te nii laisad uskuma kõike seda, mis prohvetid on rääkinud. Eks Messias pidanud ju kannatama ning tõusma üles oma kirkusse." Selle järel rääkis ta kõigest, mis on tema kohta kirjas alates Moosesest ja kõikidest prohvetitest.

Ja kui nad jõudsid külani, kuhu nad teel olid, andis Jeesus mõista, et ta tahab neist lahku minna. Aga nemad käisid talle peale: "Jää meie juurde, sest öhtu jõuab ja päev on lõppemas." Ning Jeesus tuli sisse, et jääda nende juurde. Ja sündis, et kui ta nendega lauas istus, võttis ta leiva, õnnistas, murdis ja andis neile. Siis läksid nende silmad lahti ja nad tundsid tema ära. Aga tema kadus nende silmist.

Ja nemad ütlesid teineteisele: "Eks sellepärast põlenudki meie süda meie sees, kui ta meiega teel rääkis ja meile kirju seletas." Ning selsamal tunnil läksid nad tagasi Jeruusalemma ning leidsid üksteist jüngrit koos olevat ühes teistega, kes ütlesid: "Issand on tõesti üles äratatud ja Siimonile ilmunud." Siis rääkisid nemad, mis teel oli sündinud ja kuidas nad tema olid leivamurdmisel ära tundnud. See on Issanda Sõna.

Jutlus

Armsad õed ja vennad, üks vana lugu räägib kahest sõbrast, kellest üks oli teisele viis marka võlgu jäänud. Kuna summa polnud eriti suur, oli võlgnik oma kohustuse unustanud. Üle pika aja said mehed juhuslikult tänaval kokku, ja võlausaldaja tuletas teisele meelde, et tal on tema käest raha tagasi saamata. "Oi, anna mulle andeks, kas tõesti", ütles võlgnik, "ma maksan sulle kohe tagasi - aga tead, ma võitsin vahepeal loteriiga viis miljonit, näe, siin on sulle viis tuhat marka!" "Täna," ütles võlausaldaja, pani viis tuhat marka taskusse ja lisas: "Aga nüüd võiksid sa mulle mu viis marka tagasi maksta..."

Kui inimene on segaduses ja vaatab ainult maha, siis näeb ta peamiselt omaenda varbaid ja natuke tolmust maad nende ümber, nii nagu need kaks jüngrit Emmause teel. Luuka evangeelium teab tunnistada, et need mehed kuulusid Jeesuse seitsmekümne kahe õpilase hulka, kelle Jeesus kahekaupa evangeeliumi kuulutama saatis (Lk 10,1-24). Oma muremõtetes kinni, ei märganud nad, et kurvastuseks polnud enam põhjust - Jeesus käis surnuist ülestõusnuna nende kõrval ja kuulas, kuidas nad tema kaotuse pärast nutsid ja kaeblesid. Nad oleksid pidanud ta juba häälestki ära tundma, ühest tähelepanelikust pilgust oleks piisanud, et märgata tuttavat nägu - nad tundsid ju Jeesust isiklikult. Tema oli ju neile kord volituse andnud ja oma saadikutena maailma saatnud, nad olid tema nimel teinud haigeid terveks ja ajanud välja kurje vaime. Miks ometi siis nõnda läks, kas olid nende silmad tõesti pimedusega löödud?

Tegelikult ei olegi raske neid mõista. Meeleheitel inimene käitubki nii, et alguses keeldub teda tabanud kaotust uskumast, mõtleb välja võimalusi, kuidas temani jõudnud teade võiks olla kas kohutav eksitus või rumal nali. Seejärel hakkab ta otsima teda vapustanud sündmuse põhjust, esitab samu küsimusi lugematuid kordi, jäämata rahule ühegi võimaliku vastusega. Maad võtab resignatsioon, nõutus, lein ja kurbus, tagasitõmbumine oma

sisimasse.

Nii on ka need küsimused, millega jüngrid Jeesuse poole pöörduvad, lihtsalt meeleheitel olija läbimõtlematud etteheited. "Kas sina oled ainus, kes sa elad võõrana Jeruusalemmas ega tea, mis seal neil päevil on sündinud? /.../ Aga meie lootsime, et tema ongi see, kes lunastab Iisraeli rahva." Vähe sellest, et jüngrid on pettunud, nad on ka pahased, et keegi tahab ilmselt nende üle halba nalja teha. "Mõned naised meie seast, kes koidu ajal hauakambri juures käisid, ütlesid, et neile olevat ilmunud inglid ja tunnistanud, et tema elab. Mõned meie kaaslastest läksid seejärel samuti hauakambrisse ja leidsid kõik nõnda olevat, nagu naised olid öelnud, kuid teda ennast nad ei näinud."

Tundmatu teekaaslase rahustavad sõnad ja õpetused avaldasid siiski mõju, jüngritele tuli nälg, mis tuletas meelde, et elu läheb edasi - maine maailm ja selles ellujäämine muutus taas oluliseks, ning lõpuks avanesid ka nende silmad, nägema midagi muud kui ainult oma kibestumust.

Sellel, et nad tundsid Jeesuse ära just leivamurdmise ajal, on kindlasti ka sümboolne tähendus. Kuid kirjelduse järgi oli Emmauses toimunu pigem tavaline õhtusöök, mitte armulauasakrament. Kumbki neist kahest jüngrist ei olnud ju ka nende kaheteistkümne hulgast, kes osalesid Viimsel Õhtusöömaajal, mil see sakrament seati.

Armsad õed ja vennad, kindlasti võib meiegi elus tulla ette olukordi, kus me ei näe midagi muud kui kaotusevalust moonutatud pilti nii enesest kui maailmast meie ümber. Kindlasti on enamik meist seda juba isiklikult kogunud või vähemalt kõrvalt näinud. Kui inimesel kaob turvatunne, ei taha ta sageli enam elada, heietab mõtteid surmast, kuid samas kardab surma. Kuid inimese loomus harjub kõigega ja leiab väljapääsu - õpib uue, muutunud reaalsusega elama, ning tavaliselt tuleb reaalsus talle ise vastu ja pakub uusi võimalusi. Meil peab lihtsalt olema usaldust Jumala vastu, et meie küsimused saatusele ei kõlaks jõuetu kaeblemise ja etteheitenena. Sest selles maailmas oleme meie õpilased ja Jumal on see, kelle ees tuleb meil kord eksam teha kõigest, mida me siin õpime. Ka raskustes ei tohi me seda unustada. Aamen.